

[Ministeren for offentlige arbejder.]

Forslaget tilsigter at imødekomme kommunernes ønske om, at staten også skal være med, når banerne stiller krav til kommunernes kasser. Efter forslaget kan der ved et driftsårs begyndelse på grundlag af det af ministeriet for offentlige arbejder godkendte budget bevilges den enkelte bane et driftslån, der altså er at betragte som en slags forskud på det senere underskudsbidrag for det pågældende driftsår. Lånet kan højst udgøre så stor en del af det for den pågældende bane for vedkommende år godkendte budgetterede underskud, som svarer til $\frac{3}{4}$ af den procentandel, hvormed staten ved den seneste fordeling af statsbidrag i henhold til den eksisterende lovgivning om dækning af vanskeligt stillede privatbaners underskud har ydet bidrag til banerne.

Lånene til de enkelte baner foreslås ydet på visse betingelser, som nærmere vil fremgå af forslaget, navnlig vedrørende tilsvarende långivning fra kommunernes side, samt om, at der må foreligge kommunal garanti for driften i vedkommende driftsår. Det følger af formålet med forslaget, at der ikke kan blive tale om at yde renter for lånebeløb, der senere udlignes i underskuds-dækningsbidraget. Derimod har det været overvejet, om der af lånebeløb, som helt eller delvis skal tilbagebetales, fordi det endelige underskudsbidrag bliver mindre end det udbetalte lån, burde forrentes, men man mener ikke at burde stille forslag herom, dels fordi det formentlig vil være meget sjældent forekommende — underskudsprocentens reduktion til $\frac{3}{4}$ indeholder jo en ikke ringe sikkerhedsmargin — dels fordi det uden som nævnt at have væsentlig reel betydning ville besværliggøre ordningens administration.

Statens bidrag til dækning af banernes underskud i de senere år efter underskudsloven har været følgende: for 1951—52 er ydet banerne et bidrag på 6,2 mill. kr. på grundlag af et samlet underskud på 10,6 mill. kr., svarende til 58,2 pct. For 1952—53 ydedes 7,4 mill. kr., svarende til 56,8 pct. af det samlede underskud. (Grunden til, at dækningsprocenten for det pågældende år er lavere end det foregående år, er, at det gamle lolland-falsterske jernbaneselskab havde anmeldt et underskud på

772 000 kr., som staten dog ikke deltog i dækningen af. Hvis der ses bort fra dette beløb, var statens andel i underskuds-dækningen i dette år 60,3 pct.). For 1953—54 blev underskuddet opgjort til 11,6 mill. kr., og der er bevilget et statsbidrag på knap 7 mill. kr., svarende til ca. 60 pct. af det samlede underskud. Dette sidstnævnte beløb er udbetalt banerne umiddelbart før jul i 1954. For regnskabsåret 1954—55 må man følge den hidtidige fremgangsmåde, hvilket vil sige, at statens bidrag i henhold til underskudsloven for dette driftsår kan ventes udbetalt i december 1955 eller januar 1956. Lovforslaget får først betydning for driftsåret 1955—56 eller for de baner, der har driftsåret som kalenderåret, for året 1955. Dette vil betyde, at der i 1955 vil finde 2 udlodninger sted til banerne, såfremt lovforslaget vedtages.

For 1954—55 er der for privatbanerne budgetteret et underskud på ialt 10,4 mill. kr. Såfremt de procentdele, hvormed staten for driftsåret 1952—53 (1952) har deltaget i de pågældende baners underskud, lægges til grund, ville statsbidraget udgøre 6,5 mill. kr. Det beløb, der for driftsåret 1954—55 (1954) efter de foran angivne regler — såfremt lovforslaget havde angået dette driftsår — kunne blive tale om at yde som midlertidigt driftslån, ville herefter maksimalt være ca. 4,9 mill. kr. Privatbanernes budgetter for 1955—56 foreligger endnu ikke, men det samlede budgetterede underskud kan næppe påregnes at ville blive mindre end 12—14 mill. kr., hvortil som midlertidigt driftslån efter lovforslagets regler ville svare et beløb på 6—7 mill. kr.

Jeg skal sluttelig påny understrege, at det foreliggende lovforslag ikke tilsigter nogen udvidelse af statens støtte til privatbanerne, og dets gennemførelse betyder ikke, at der skal stilles større midler til rådighed til dækning af privatbanernes underskud. Der er alene tale om en a conto-udbetaling på et senere statstilskud, som der haves berettiget forventning om.

Med disse bemærkninger tillader jeg mig at anbefale forslaget til det høje folketings velvillige behandling.

Landbrugsministeren (Smørum): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte